

Bulgarian Translated by:
Jenia Georgieva, Ph. D.,
Family Psychotherapist,
Senior Trainer, Family Psycho-Social Institute, PISEP,
Research Assistant, Department of "Preventive Medicine", Medical University of Sofia,
Bulgaria

Ексцентричност И Нетолерантност: Една Системна Критика¹

Джанфранко Чекин, Гери Лейн, Уендел А. Рей²

обществото има много методи за интервениране, ако човек, който се държи по себе-деструктивен, ексцентричен или безразсъден начин спонтанно потърси помощ. когато, обаче, този човек не се обръща за помощ, доминиращата култура има проблем с това как да се справи. с цел да постигнат интегрирането на отклонилия се човек обратно в културата, някои смятат за необходимо да го принудят да влезе в някаква форма на рехабилитационна програма. тази статия описва алтернативни начини за успешна работа с човешки същества, които преживяват очевидно непримирими емоционални или поведенчески затруднения в живота си.

ключови думи: ексцентричност, принуда, релационна терапия, любопитство, взаимодействие, контекст(и).

---

¹ Тази статия първоначално е написана като въвеждаща глава към това, което е било предвидено да бъде третата съвместна книга на автора. Смъртта на Джанфранко Чекин на 2 февруари 2004г. задържа проекта. Излизайки тук за първи път на английски, статията е била публикувана на италиански като *Eccentricità e intolleranza: una critica sistemica. La rivista Connessioni è ill Centro Milanese di Terapia della Famaglia*, (2005), на немски като *Exzentrizität und Intoleranz: Eine systemische Kritik, Zeitschrift für systemische Therapie und Beratung*, (2006), 24 (3), 156-165, и на испански като *Eccentricità e intolleranza: una critica sistemica, Psicoterapia y Familia*, (2007), 23: 9-21

² Авторите са изброени по азбучен ред: Джанфранко Чекин, М.Д., е ко-създател на Миланската системна семейна терапия, ко-създател и ко-директор на Миланската школа по семейна терапия в Милано, Италия. Гери Лейн, LCSW, LMFT има частна практика в Атланта, Джорджия. Уендел А. Рей, Ph.D., е старши член на изследователско дружество и бивш директор на Институтът за психични изследвания /M R I/ и професор по семейна системна теория в Университета в Луизиана-Монро.

Диалогичен Анализ На Разказването На Истории Във Фамилно-Терапевтичната Човешка Среща³

Петър Робър, Йаако Сейкула и Арно Лейтила

Институт за изследвания върху семейството, сексуалността и контекста, Льовен, Белгия
5. Университет Иваскила, Финландия

В тази статия искаме да представим някои диалогични концептуални инструменти, които са в състояние да предложат на фамилните терапевти интересна перспектива върху разказването на истории във фамилни сесии.

Ще разгледаме диалогичната комплексност на разказването на истории и ще дискутираме някои важни негови аспекти. По-нататък ще направим преглед на наши основни теоретични концепти, които могат да бъдат от полза за диалогичен – тип анализ на фамилните сесии: глас, думи/действия, заемане на позиция и последователност. Накрая ще се концентрираме върху това как ние правим диалогичен анализ на разказването на истории във фамилни сесии и ще илюстрираме начина си на работа чрез винетка на една реална фамилна сесия

Ключови думи: диалог – психотерапия - изследване на процеса - супервизия

---

³ Работата върху тази статия започна по време на престоя на Петър Робър като гостуващ в изследователския отдел на университета Иваскила (Финландия) през зимата на 2007-2008. По-нататък статията беше развита по време на срещи в Белгия с Йаако Сейкула, Арно Лейтила и Джон Шотър през октомври 2008 и август 2009

Тотемът: Терапевтична Оценка На Фамилни Темпераменти И Ситуации Чрез Тотемни Животни

Реймънд Траубе

Детски психолог, Нючател, Швейцария

Председател на SISTEMICA (Швейцарска федерация на асоциациите по фамилна терапия)

Тотемът е инструмент за оценка на ситуацията по време на извършването на терапевтична консултация на дете. Той допринася за свързване със симптомното поведение на детето, показвайки неговия темперамент и възприетите темпераменти на семейните членове. Символичните признаци на характерите, взети от животните улесняват изображенията на взаимните идентификации в семейството. Снимките на животни монтирани на магнити изобразяват архетипите, принадлежащи на социалното въображаемо. Магнитните животни са представени пред семейството на табла, избран от него и поставени върху магнитна дъска. Пациентът, нейните/неговите сиблинги и родители идентифицират съответните им отличителни характеристики. Семейната история, връзките на привързаност и терапевтичните цели са изследвани. Проучването може да се разшири и да обхване съучениците, социалните мрежи и екипната дискусия. Може също ефективно да се включи и при работа с терапевтични групи и при индивидуална работа с деца, юноши и възрастни. Личен анализ на 750 Тотемни показва богатството и незабавния резултат на такова изобразяване, използващо прост, приятен, спонтанен, неутрален и интерактивен способ.

Ключови думи: темперамент, черти на характера, семейна терапия, игрова терапия, архетипи.

Бейтсън, двойно описание, калибриране, отклонение и въплъщение: Подготвяйки себе си за настъпването на промяна

Джон Шотър

Университет в Ню Хампшир, САЩ и Университет в Бедфордшир

Дали се свързваме със света около нас само чрез нашите идеи или има много по-директен, спонтанен, телесен начин да го направим? Аз изследвам тази втора възможност от гледна точка на понятието на Бейтсън (1979) за „двойното описание“- феномен, който възниква когато „два или повече източника на информация се обединяват, за да подадат информация, различна по вид от тази от всеки от източниците поотделно“ (с.31). Тези феномени са динамични феномени с това, че имат своето

уникално съществуване само в нашите въплътени отношения към времето развитие на събития в два или повече релевантни източника. Според постановката на Бейтсън (1979), те са от различен „логически тип“ (Ръсел, 1908) спрямо техния събитийен източник. Те са чувства или усещания, които ние можем да осъзнаем, ако сме ориентирани към тяхното появяване. Бейтсън подава известна връзка между този важен инсайт и начините, по които ние можем да се подготвим да се отнесем към другите и другостта около нас посредством идеята за калибриране. По-долу, следвайки Мерло-Понти (1962), Тоудс (2001), и Витгенщайн (1953), аз описвам този вид подготвителни дейности, които могат да ни помогнат да стигнем до това, да се чувстваме повече „у дома“, когато живеем сред процеси на комплексност и промяна, които се свързват с описанията на Бейтсън за отклоняване и калибриране, и с нашето усещане за „модела, който свързва“.

Ключови думи: калибриране, отклоняване, въплъщение, двойно описание, ориентация.

Кохерентност, координирани дейности и целенасочени омиротворителни действия: Обучение на работещи по случаи да реагират без да мислят

Розане Лепингтън

Школа за проучвания на комуникацията, Университет Джеймс Мадисън,
ВА, САЩ

Социалните работници и терапевтите преживяват „нападения”, наблюдават семейните членове да се „атакуват” един друг и все пак имат да сложат настрана всякакви целенасочени реакции, които биха могли да се породят у тях и да действат по начина, който е най-добър за техните клиенти. Бързината на реакцията може да е критична. Една „необмислена” или „изпусната” реакция е по-бърза, отколкото такава, която е опосредствана от едно наложено „добро съзнание” или професионален етичен код. Постоянното държане под контрол на този процес е тежка работа и може да допринесе за „burn out”. Тази статия изследва как да се промени този момент на репресиране на нежеланите целенасочени реакции и да се обърне в способност да правиш действия или реакции, които са мигновени, последователни, съзнателни действия за мир. Тя утвърждава идеята, че комуникационното взаимодействие е първичният човешки процес, който създава, променя и поддържа социалната и физическа реалност. Използва унифицираната комуникативна теория СММ, за да дискутира моралните механизми на отговора на това, което е възприето като „атака”; описва някои проблеми с парадокса на Пацифизма; преразглежда явлението невропластичност; и подава конкретен случай, за да обясни философията и практиката на Айкидо като полезен евристичен метод и покаже как управляваната последователност може да бъде използвана в обучение на терапевти, социални работници и други в силно конфликтни ситуации да се произведе „мощен пацифизъм” като постоянен начин на живот. Статията поставя философията (контекстуални истории) в сърцето на действието, за да подсили способността на хората при конфликт да „действат добре” *без мислене*. Следователно тя има отношение към проблемите на неутралността, критичната терапия и интервенцията чрез една надмогващо, завладяващо практикуване на етика на грижата.

Ключови думи: интервенция, обучение, невропластичност, СММ, логика на морала, изследвания върху мира.